

بسمه تعالی

گزارش ۱

هفتم آبان ماه ۱۳۹۴

کلیات مدل

ارزیابی بسته‌های تحول و نوآوری آموزش (آتنا) علوم پزشکی کشور

مقدمه

در حال حاضر لازم است پیاده‌سازی بسته‌های تحول آموزش علوم پزشکی کشور، به عنوان اولویت اصلی معاونت آموزشی وزارت تبیین، و از فاز مطالعاتی به فاز اجرایی وارد شود. از اینرو با توجه به اهمیت این موضوع و تلاش برای کاهش خطا در مراحل مختلف اجرایی، سرعت بخشیدن به فعالیتها، پایش مستمر، شناسایی نقاط آسیب‌پذیر و ایجاد رقابت سالم در جهت نیل به اهداف بسته‌ها، لازم است مدل ساده و عملیاتی برای ارزیابی و پایش این بسته‌ها طراحی و اجرایی شود.

لازم به ذکر است که البته هنوز ابعاد کار و شیوه اجرایی نمودن بسته‌ها در کل دانشگاهها و مناطق آمایشی و همچنین ستاد وزارت با جزئیات کامل تبیین نشده‌است و این خود یکی از محدودیتهای اصلی برای طراحی مدل ارزیابی و پایش بسته‌ها می‌باشد. نکته مهم دیگر شروع فاز عملیاتی این بسته‌ها در ستاد وزارت، مناطق آمایشی، و دانشگاهها است که اخیراً کلید خورده و می‌تواند یک نقطه قوت و یک محدودیت به دنبال داشته‌باشد. نقطه قوت آن است که مدل ارزیابی به سادگی و به صورت موثر می‌تواند خط‌مشی اجرایی شدن بسته‌ها را شکل دهد. محدودیت آن است که ابهامات کار زیاد بوده و هنوز فرصت کافی برای رسیدن به خروجی‌هایی این بسته‌ها فراهم نیست، لذا عمده شاخص‌های دور اول باید فرایندهای مربوط به پیاده‌سازی بسته‌ها را مورد ارزیابی قرار دهند.

حیطه‌های پیشنهادی برای راند اول آتنا

بر اساس این مقدمه کوتاه و همچنین کلیات فرآیند ارزیابی عملکرد آموزش علوم پزشکی کشور که در قالب فایل پاپوینتی قبلاً ارائه شده‌است، چهار جزء برای مدل راند اول آتنا پیشنهاد می‌شود که عمدتاً فرایند استقرار و آماده‌سازی دبیرخانه ستاد، دبیرخانه‌های مناطق آمایشی و دانشگاهها را برای پیاده‌سازی بسته‌ها سنجیده و شیوه برنامه‌ریزی ایشان را پایش می‌کند. حیطه‌های مورد بررسی عبارت هستند از:

۱. پایش شکل‌گیری و استقرار و عملکرد دبیرخانه مناطق آمایشی: از آنجایی که اجرای این طرح در قالب مفهوم یافتن مناطق آمایشی است و از نظر تشکیلات، دبیرخانه این مناطق از اهمیت بالایی برخوردار هستند لذا لازم است با دقت تحقق این مهم مورد ارزیابی قرار گیرد.

۲. **پایش جلسات مرتبط:** نهادینه شدن مفاهیم بسته‌ها، هماهنگ نمودن حوزه‌های مختلف، سیاست‌گذاری خرد و کلان، و اجرایی نمودن بسته‌ها قطعاً نیاز به تشکیل جلسات متعدد و هدفمند و برنامه‌ریزی شده در سطح مناطق و دانشگاه‌ها دارد؛ لذا جهت سنجش عملکردها می‌تواند مدیریت این جلسات را به شکلی ساده پایش نمود.

۳. **مکاتبات و مراسلات:** ارتباطات کتبی و مستند بین واحدهای مختلف درون یک دانشگاه، بین دانشگاه‌های هر منطقه آمایشی، بین ستاد وزارت و دانشگاهها و همچنین درون ستاد وزارت چه از نظر روالها و شکل ارتباطات و چه از نظر محتوا می‌تواند انسجام کار و سرعت عملکردها را نشان دهد. از طرف دیگر جمع‌آوری نظام یافته این مکاتبات به مستندسازی و حفظ سوابق فعالیتها کمک بسیار زیادی می‌کند و بایگانی دقیقی از اتفاقات صورت گرفته خواهد بود.

۴. **تدوین برنامه:** بر اساس اهداف هر منطقه و با در نظر گرفتن تفاوت‌های بین دانشگاهها و مناطق و نیازها و زیرساختها؛ باید اهداف راهبردی و برنامه عملیاتی در یک تعامل موثر بین صف و ستاد تعیین و تصویب و اجرایی شود. در اولین راند طرح آتنا هدف ارزیابی این فرایند تا زمان تصویب برنامه‌ها است؛ پرواضح است که در راندهای بعدی طرح میزان تحقق اهداف با توجه به برنامه مصوب و طبق جداول زمانبندی جز اصلی ارزیابی خواهد بود.

شیوه ثبت اطلاعات و تعیین امتیازات هر دانشگاه

برای مکانیزه نمودن آسان فرآیند جمع‌آوری و تحلیل و همچنین مستندسازی همه فعالیتها از ابتدای شروع پیاده‌سازی بسته‌ها، پرتالی ساده و منطبق بر حیطه‌های ذکر شده آماده خواهد شد تا دانشگاهها و در مرحله بعد واحدهای مختلف ستاد وزارت بتوانند اطلاعات خود را به صورت مکانیزه وارد و فرایند نظارت و ارزیابی کار با کمترین بار اجرایی مدیریت شود. در این پرتال سه سطح مدیریتی برای ستاد وزارت، دبیرخانه مناطق آمایشی و دانشگاه ایجاد و دسترسی به اطلاعات و قدرت ورود اطلاعات، مشاهده مستندات و تغییر آنها در این سه سطح تنظیم می‌گردد.

امتیازات هر دانشگاه و جایگاه ایشان بر اساس جمع امتیازات دانشگاه با امتیازات کسب شده از منطقه آمایشی محاسبه خواهد شد. به عبارتی در زمان تجزیه و تحلیل، امتیازات مناطق محاسبه شده و با امتیازات نهایی هر دانشگاه ترکیب می‌گردد بدین شکل دانشگاهها برای کسب امتیاز بیشتر باید علاوه بر عملکرد مطلوبتر تلاش کنند که امتیاز منطقه آمایشی خود را نیز بالا ببرند و در نتیجه تعاملات درون منطقه‌ای نیز ارزش بیشتری خواهد یافت.

امتیاز نهایی هر دانشگاه = (امتیاز کسب شده توسط فعالیت‌های درون دانشگاهی * وزن امتیازات درون دانشگاهی) +

(امتیازات کسب شده توسط هر منطقه * وزن امتیازات منطقه)

جدول ۱: حیطه‌ها و زیر حیطه‌های مورد ارزیابی در راند اول آتنا

حیطه	زیر حیطه‌ها
	صدور ابلاغها
تشکیل و استقرار دبیرخانه	طراحی و بروز نمودن وب سایت ثبت فعالیتهای دبیرخانه‌ای
پایش جلسات	بین دانشگاه‌های هر منطقه در سطوح رئیسه‌های دانشگاهها، معاونین آموزشی، مدیران ارشد معاونت های آموزشی، رئیسه‌های دانشکده‌ها و گروههای متناظر
	درون دانشگاهها
	بین معاونین دانشگاه، رئیسه‌های دانشکده‌ها، گروههای آموزشی و در شوراهاى اصلی مانند شورای دانشگاه، هیئت رئیسه، شورای آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی
پایش مکاتبات و مراسلات	درون دانشگاه درون منطقه
از نظر روالها و محتوا	بین مناطق مختلف کشور با ستاد وزارت
فرایند تدوین برنامه و تصویب	تعیین اهداف راهبردی و کلان تصویب اهداف راهبردی و کلان تنظیم برنامه‌های عملیاتی تصویب برنامه‌های عملیاتی
	درون دانشگاه در منطقه آمایشی در منطقه آمایشی در ستاد وزارت درون دانشگاه در منطقه آمایشی در منطقه آمایشی در ستاد وزارت